

**Міністерство освіти і науки
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»
Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва
та дизайну**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо написання магістерських робіт
для студентів ОР «магістр»
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)
спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво**

Івано-Франківськ – 2018

Методичні вказівки щодо написання магістерських робіт для студентів ОР «магістр» спеціальності спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2018. 18 с.

Підготували:

Тимків Б.М. – професор, завідувач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну навчально-наукового Інституту мистецтв ПНУ ім. В. Стефаника.

Семяник О.В. - доцент кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну навчально-наукового Інституту мистецтв ПНУ ім. В. Стефаника.

Рецензенти:

Костів В.І. – професор, директор навчально-наукового центру «Педагогіка і психологія вищої школи» Інституту вищої освіти НАПН України і ПНУ ім. В. Стефаника.

Пацалюк І.І. – доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх викладання Інституту мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.

*Обговорено і схвалено на засіданні кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну
(протокол № 1 від 05 вересня 2018 р.)*

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. Основні вимоги до організації та захисту магістерських робіт.

- 1.1 Тематика магістерських робіт та їх затвердження.
- 1.2 Керівництво магістерськими роботами.
- 1.3 Порядок захисту магістерських робіт.
- 1.4 Критерії оцінювання магістерських робіт
- 1.5 Порядок зберігання магістерських робіт.

РОЗДІЛ II. Методика підготовки й оформлення магістерських робіт.

- 2.1. Вимоги до магістерських робіт.
- 2.2. Основні етапи виконання магістерських робіт.

РОЗДІЛ I. Основні вимоги до організації та захисту магістерських робіт

Виконання магістерських робіт передбачено «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» (Наказ Міністерства освіти України №161 від 2 червня 1993 року). Магістерські роботи виконуються для закріплення, поглиблення та узагальнення знань, одержаних студентами, які здобувають вищу освіту зі спеціальності 014.12 – Середня освіта (Образотворче мистецтво) додаткова спеціалізація Середня освіта («Дизайн», «Декоративно-прикладне мистецтво») застосування цих знань до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Магістр – це освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця, який на основі кваліфікації бакалавра або спеціаліста здобуває поглиблені спеціальні вміння та знання інноваційного характеру, має певний досвід їх застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних професійних завдань у певній галузі. Магістр повинен мати широку ерудицію, фундаментальну наукову базу, володіти методологією наукового дослідження, сучасними інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, зберігання й використання наукової інформації, бути спроможним до науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності.

Магістерська робота як самостійне наукове дослідження кваліфікується як навчально-дослідницька праця, в основу якої покладено моделювання більш-менш відомих рішень на відміну від дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата й доктора наук, що є науково-дослідницькими працями. Тематика та науковий рівень мають відповідати освітньо-професійній програмі навчання. Магістерська кваліфікаційна робота виконується студентом під наглядом керівника за темою, затвердженою у встановленому порядку.

1.1. Тематика магістерських робіт та їх затвердження.

1.1.1. Виконання магістерських робіт з передбачено навчальним планом спеціальності.

Тематика магістерських робіт щорічно розробляється професорсько-викладацьким складом кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну й затверджується на її засіданні.

Тематика магістерських робіт повинна відповідати напряму професійного спрямування і тісно пов'язуватися з практичними потребами фаху. Студент має право запропонувати свою тему магістерської роботи, яка при цьому повинна бути узгоджена з науковим керівником і затверджена на засіданні кафедри.

1.1.2 Вибір теми магістерської робіт студенти здійснюють протягом першого місяця навчання, що оформляється відповідною заявою встановленого зразка.

1.2. Керівництво магістерськими роботами

1.2.1 Виконання студентами магістерських робіт здійснюється під керівництвом фахових спеціалістів, докторів наук, кандидатів наук, професорів, доцентів призначених кафедрою.

Обов'язки наукового керівника магістерської роботи:

- надавати допомогу у виборі теми, розробці змісту (плану) магістерської роботи; доборі літератури.
- аналізувати зміст, висновки і результати роботи;
- визначати поетапні терміни виконання роботи;
- контролювати виконання магістерської роботи;
- доповідати на засіданнях кафедри про виконання та завершення роботи;
- дати відгук на роботу.

1.2.2 Керівник магістерської роботи видає студенту завдання, де визначаються календарний план роботи, види контролю, термін виконання роботи та рекомендована література. Завдання дипломної роботи затверджує завідувач кафедри (Додаток В).

1.2.3 Керівництво магістерськими роботами здійснюється у формі індивідуальних консультацій. Питання організаційного характеру розглядаються і погоджуються на загальних консультаціях.

1.2.4 Зброшурована письмова робота виконана студентом подається ним керівнику не пізніше, як за три тижні до захисту. Керівник подає на рецензії роботу і дає відгук на неї та на розгляд кафедри. Відгук наукового керівника магістерської роботи пишеться у довільній формі. У ньому визначають:

- актуальність теми;
- відповідність змісту обраній темі;
- успішність виконання завдання;
- досконале володіння матеріалом;
- логічність, послідовність, аргументованість, мовностилістичну грамотність викладення матеріалу;
- ступінь наукового і практичного значення роботи;
- рівень підготовки студента;
- ступінь самостійності у виконанні роботи;
- вчасність подання роботи на рецензування;
- висновок про те, якою мірою вона відповідає вимогам, що ставляться перед магістерськими роботами.

1.2.5 Рецензію може дати професор або доцент інших кафедр Навчально-наукового інституту мистецтв а другу рецензію - зовнішню з числа науковців інших навчальних закладів чи установ. Рецензію на творчу мистецьку роботу дають члени Національних Спілок України.

Рецензія є інформацією для екзаменаційної комісії про якість роботи. Вона повинна мати оцінку роботи за шкалою ECTS. Негативна рецензія не є підставою для відхилення магістерської роботи від захисту.

Рецензія також складається в довільній формі, може висвітлювати ті ж питання, що й відгук керівника. Особливу увагу слід звернути на таке:

- актуальність теми;
- вміння застосовувати теоретичні знання;
- наявність у роботі особистих пропозицій, їх новизна, перспективність, практична цінність;
- недоліки роботи.

1.2.6 Якщо магістерська робота не відповідає вимогам, то науковий керівник або завідувач кафедри мають право не допустити її до захисту. Студенту визначається термін для доопрацювання роботи. Студент, який не захистив магістерської роботи у вказані терміни, має академічну заборгованість. Дата повторного захисту визначається кафедрою та затверджується директором інституту. **У випадку ухвалення кафедрою рішення про недопуск магістерської роботи до захисту, її захист переноситься на наступний рік і це зумовлює зміну теми магістерського (тема може бути не змінена) дослідження та можливість зміни наукового керівника.**

1.3.Порядок захисту магістерських робіт.

1.3.1. Дирекція інституту визначає і затверджує графік захисту магістерських робіт та повідомляє його кафедрам і студентам за місяць до захисту. Захист магістерських робіт проводиться на відкритому засіданні Державної екзаменаційної комісії (ЕК), склад якої визначається та затверджується у встановленому порядку. До захисту студент повинен подати:

- зброшурована магістерська робота;
- відгук керівника про роботу студента над магістерською роботою;
- відгук рецензентів;
- демонстраційний матеріал до захисту магістерської роботи у вигляді проекту;

Захист магістерської роботи проводиться публічно у наступному порядку.

1. Представлення студента та поданих ним документів.

2. Студент у межах 5-8 хвилин висвітлює зміст і основні результати роботи.

У виступі, який студенту слід підготувати заздалегідь, доцільно висвітлити такі питання: обґрунтування актуальності теми дослідження; мета, завдання, об'єкт, предмет творчості; елементи новизни у теоретичних положеннях; з якими труднощами довелось зіткнутися в процесі роботи. У виступі мають міститися також відповіді на основні зауваження наукового керівника.

3. Голова або член комісії зачитує відгук рецензентів.

4. Оцінка магістерської роботи визначається шляхом обговорення на закритому засіданні комісії.

5. Магістерська робота, яка оцінена на захисті оцінкою «незадовільно», рішенням комісії може бути відправлена на повторний захист з доопрацюванням.

1.4. Критерії оцінювання магістерських робіт

Оцінювання здійснюється в два етапи. Спочатку з текстом роботи ознайомлюється науковий керівник і дає їй попередню оцінку за критеріями, вказаними у п. 1.2.4.

Усі роботи позитивно оцінені науковими керівниками, допускаються до захисту. Під час захисту магістерської роботи, крім зазначених вище критеріїв, враховується рівень сформованості в студента вміння робити усне наукове повідомлення і давати вичерпні, аргументовані відповіді на запитання за темою роботи.

Оцінка «відмінно» виставляється в тому разі, якщо зміст відповідає темі дослідження, робота містить добре продуману і правильно оформлену програму дослідження та ґрунтований критичний аналіз наукової літератури з відповідної проблеми, судження студента відзначаються оригінальністю, студент продемонстрував високий рівень самостійності під час виконання роботи, яка грамотно виконана, охайно оформлена та вчасно подана науковому керівнику.

Оцінку «добре» ставиться за наявності незначних недоліків – недостатньо точних висновків, поодиноких випадків порушення логіки викладу, вимог стилю, перевантаженості цитатами, огріхами в оформленні;

«задовільно» виставляється, якщо студент виконав роботу відповідно до вимог, орієнтується в даній темі, але не може достатньо аргументовано сформулювати висновки, відчуває значні труднощі в логічному викладі досліджуваних завдань, не достатньо переконливо і впевнено захищає роботу;

За наявності значних недоліків – неправильно розроблено програму дослідження, тему проаналізовано поверхнево, не витримано вимог до оформлення роботи тощо – виставляється оцінка «незадовільно».

Якщо магістерська робота не задовольняє зазначених вимог (наприклад, зміст не відповідає назві роботи), ставиться оцінка «незадовільно».

Кращі роботи можна рекомендувати на конкурси студентських робіт. Текст роботи можна використати для наступного написання та оформлення доповіді, реферату, статті і т.д.

У разі наявності у магістерській роботі академічного плагіату (оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання), робота знімається з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту. Рішення про зняття з розгляду роботи, у якій виявлено порушення авторських прав (академічний плагіат) ухвалюється випусковою кафедрою за спеціалізацією або екзаменаційною комісією.

Магістерські роботи, що містять особливо цінні рішення, пропозиції, можуть бути рекомендовані ЕК до опублікування у наукових фахових виданнях. Студент (слухач), який при захисті магістерської роботи отримав

незадовільну оцінку, відраховується з університету і йому видається академічна довідка. За ним залишається право бути повторно допущеним до захисту магістерської роботи протягом наступних трьох років.

Повторно магістерська робота виконується за наявності заяви студента (слухача) магістратури про допуск до захисту, дозволу ректора і рішення випускової кафедри про затвердження теми магістерської роботи і призначення керівника.

Якщо захист магістерської роботи не відбувся з поважних причин, про що студент (слухач) має подати відповідні документи, ректор може продовжити термін його навчання до наступного терміну роботи ЕК із захистом магістерських робіт, але не більше ніж на один рік. Незалежно від причин, повторний захист магістерської роботи в той же рік не допускається.

1.5. Порядок зберігання магістерських робіт.

Захищені роботи зберігаються на кафедрі протягом п'яти років. Лаборант кафедри їх облікує і відповідає за збереження. Після завершення терміну зберігання завідувач кафедри створює комісію для списання і ліквідації магістерської роботи.

РОЗДІЛ II Методика підготовки й оформлення магістерських робіт

2.1. Вимоги до магістерських робіт

Згідно з Положеннями про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України магістерська робота виконується з метою закріплення і узагальнення знань, отриманих студентами під час навчання, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Магістерська робота – це самостійне навчально-наукове дослідження студента, яке є результатом вивчення певного циклу дисциплін чи окремої навчальної дисципліни. Рівень підготовки роботи значною мірою свідчить про ступінь засвоєння студентом здобутих знань, умінь, навичок, загальну культуру та ерудицію. Основна мета виконання магістерської роботи – глибоко й творчо вирішити одне з конкретних питань теорії профільюючої дисципліни, продемонструвати досконале володіння матеріалом та різними техніками. У процесі роботи студенти вдосконалюють і розвивають такі навички та вміння:

- самостійно формулювати проблему дослідження;
- визначати мету, основні завдання,;
- здійснювати пошук і добір потрібної наукової інформації;
- логічно і аргументовано висловлювати свої думки, пропозиції, робити висновки;
- правильно оформлювати науково-довідковий матеріал;
- публічно захищати підготовлену роботу.

Перш ніж розпочати написання магістерської роботи, студент має ознайомитися з основними вимогами до її написання:

Актуальність теми. Актуальність у перекладі з латинської означає важливість, практичну значущість розглядуваної проблеми.

Достатній теоретичний рівень. Ця вимога означає, що студент має розкрити тему роботи на сучасному рівні розвитку мистецтвознавчої та педагогічної науки, використовуючи такі підходи й наукові знання, що пояснюють різні явища або дають оцінку предметам матеріальної культури з позицій сьогодення. Крім того, студент має достатньо повно розкрити основні поняття і терміни, що стосуються проблеми роботи, включити тільки об'єктивні факти і реальні приклади.

Дослідницький характер. У роботі мають міститись елементи дослідження:

- вивчення достатньої кількості опублікованих джерел (книг, журналів, статей та інших розробок) вітчизняних і зарубіжних авторів;
- систематизація та аналіз різних думок і підходів, формування власної точки зору на проблему, що розглядається;
- порівняння теоретичних поглядів учених, педагогічних працівників тощо;
- розробка висновків, рекомендацій.

2.2. Основні етапи виконання магістерських робіт

Підготовка магістерської роботи охоплює кілька етапів.

2.2.1. Підготовчий етап.

Можна згрупувати картки в картотеці за основними питаннями (узгодженими з керівником), що розкривають зміст теми роботи. Тоді на каталожних роздільниках олівцем пишуть основних структурних частин роботи: Вступ, Розділ (його назва), Висновки тощо. Картотека наповнюється картками відповідно до теми і розділів, щоб своєчасно звернути увагу на недостатню кількість матеріалу з того чи іншого питання.

2.2.2. Написання тексту пояснювальної записки

Другий етап магістерської роботи безпосередньо пов'язаний з написанням тексту.

Готуючись до написання пояснювальної записки до магістерської роботи, доцільно ще раз уважно прочитати її. Проаналізований матеріал викладається відповідно до змісту окремих розділів і підрозділів. Кожний розділ висвітлює самостійне питання, а підрозділ (параграф) – окрему частину цього питання.

Тема має бути розкрита без пропуску логічних ланок, потрібно уникати безсистемного викладення матеріалу без достатнього їх осмислення та узагальнення.

У **вступній частині**, як правило, висвітлюється: обґрунтування та актуальність теми, її мета і завдання.

Рекомендується останній варіант вступу після завершення основної частини магістерської роботи. Тоді можна більш вдало розставити акценти. Вступ може займати 3-4 сторінки.

Наступні розділи є **основною частиною пояснювальної записки**. Розділ поділяється на підрозділи, в кожному з яких реалізовується одне з питань, сформульованих у вступній частині. Кожний розділ, як і його частина повинен мати свою назву, формулювання якої логічно співвідноситься з формулюванням інших назв.

Зміст кожного розділу, як і його частини, повинен відповідати заголовку. При написанні пояснювальної записки, особливу увагу слід приділяти аргументації, доказовості з посиланням на погляди науковців та інші джерела. Усі посилання мають бути доречними, а цитування помірними, щоб робота не набула компілятивного характеру. Цитата, тобто дослівний уривок із тексту, або чийсь слова обов'язково беруться в лапки. Скорочення цитати не повинно перекручувати її зміст.

Оформлення текстових посилань: у тексті роботи вказується в дужках порядковий номер джерела в бібліографічному описі та через кому – сторінка (наприклад, [95, с. 15]).

Розвиваючи власну думку, необхідно звертатися до ілюстрацій та прикладів. У ході викладу думки слід чітко розмежовувати своє і чуже, наголошуючи, що саме належить авторові роботи, а що запозичене з праць вітчизняних або зарубіжних вчених. Отже варто користуватись такими виразами: «на нашу думку», «як засвідчує наше дослідження», «як показують наші матеріали», «на наш погляд», «гадаємо», з одного боку, і з іншого - «як твердить такий-то», «поділяючи думку такого-то», «погоджуючись із міркуванням такого-то» тощо.

Логічним завершенням пояснювальної записки є **висновки**. Головна їх мета – підсумки проведеної роботи. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень, методичних рекомендацій, у них розкривається значущість роботи – вказується на можливість використання одержаних даних у подальшій практичній роботі. Дуже важливо, щоб висновки відповідали поставленим завданням. Основна вимога до заключної частини – не повторювати змісту вступу, основної частини роботи й висновків, зроблених у розділах.

Перелік використаних літературних джерел складається на основі робочої картотеки й відображає обсяг використаних джерел і ступінь вивченості досліджуваної теми, є «візитною карткою» автора роботи, його професійним обличчям, свідчить про рівень володіння навичками роботи з науковою літературою. Список має містити бібліографічний опис джерел, використаних студентом під час роботи над темою. Укладаючи його слід дотримуватися вимог державного стандарту. Кожний бібліографічний запис треба починати з нового рядка, літературу необхідно розташовувати в алфавітному порядку авторів або назв праць, спочатку видання українською мовою, потім – іноземними. Бібліографічні записи в списку повинні мати порядкову нумерацію.

Завершуючи написання пояснювальної записки, потрібно систематизувати ілюстративний матеріал. Ілюстрації слід оформляти у вигляді **додатків**. До додатків включають фотографії, таблиці тощо.

2.3. Структура, обсяг та технічне оформлення магістерської роботи

Літературне оформлення магістерської роботи є важливим елементом її виконання і одним із багатьох чинників, на які зважає комісія при оцінюванні під час захисту. Передусім звертається увага на змістовний аспект викладу матеріалу (логічність і послідовність, повнота і репрезентативність, тобто широта використання наукових джерел, загальна грамотність та

відповідність стандартам і прийнятим правилам), а також на текст роботи, список використаних джерел і додатки, на зовнішнє оформлення титульного аркуша.

Магістерську роботу рекомендується виконувати спочатку в чорновому варіанті. Це дозволяє вносити до тексту необхідні зміни і доповнення як з ініціативи самого автора, так і згідно з зауваженнями керівника.

Перш ніж представляти чернетку керівникові, треба ще раз переглянути, чи логічно викладено матеріал, чи є зв'язок між параграфами та розділами, чи весь текст «працює» на головну ідею роботи. Такий уявний структурний аналіз роботи допоможе краще побачити нелогічність в її структурі та змісті.

Оформляючи текст роботи, треба знайти час для повторного перегляду першоджерел. Це допоможе побачити все цінне, що було пропущено на початку вивчення теми, наштовхне на цікаві думки, поглибить розуміння проблеми.

При цьому студенту необхідно чітко дотримуватись певних вимог щодо структури, викладу думки і технічного оформлення.

Робота має складатись із титульної сторінки (Додаток А), змісту (Додаток Б), вступу, двох або кількох розділів і висновків. Наприкінці вміщується перелік використаних джерел (Додаток Д) та додатки. Додатки оформляють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Кожний додаток необхідно розпочинати з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами, з першої – великої, симетрично відносно тексту сторінки. У правому верхньому куті, над заголовком, малими літерами, з першої – великої, друкується слово «Додаток» і велика літера української абетки, що позначає його номер, за винятком літер Г, І, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, «Додаток А», «Додаток Б» і т. д.

Якщо в роботі є лише один додаток, то він позначається як «Додаток».

Текст кожного додатку, за необхідності, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатку. У цьому випадку, перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 - другий розділ додатку А; В.3.1 - підрозділ 3.1 додатка В.

Ілюстрації та таблиці, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д. 1.2 - другий рисунок першого розділу додатку Д.

Обсяг магістерської роботи становить 60-75 сторінок. На виклад основної частини роботи відводиться, як правило, 40-55 сторінок, на вступ і висновки - по 3-5 сторінки. Список використаних джерел і додатки до обсягу магістерської роботи не зараховуються, хоча вони й мають спільну нумерацію з рештою роботи. Магістерська робота повинна бути написана державною мовою, грамотно, науковим стилем й охайно оформлена. На останній сторінці роботи автор ставить свій підпис. Роботу переплітають твердою палітуркою.

Вимоги до набору тексту

Роботу друкують на комп'ютері з однієї сторони аркуша білого паперу

формату А4 (210x297 мм), дотримуючись таких вимог:

Шрифт	Times New Roman
Розмір	14
Відстань між рядками	1,5 інтервал
Верхнє, нижнє поле	20 мм
Ліве поле	25 мм
Праве поле	20 мм
Розташування	книжне

Кожен з основних розділів магістерської роботи (вступ, розділи, висновки), список використаних джерел і додатки розпочинають з нової сторінки. Усі заголовки подаються безпосередньо в тексті. Після заголовка крапка не ставиться. Заголовки структурних частин роботи ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ друкуються великими літерами з вирівнюванням по центру і виділенням жирним шрифтом.

Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (окрім першої великої) з абзацу, крапку в кінці заголовку не ставлять. Відстань між заголовком та текстом має становити 2-3 інтервали. Не допускається розміщення назви підрозділу в нижній частині сторінки, якщо далі подається лише рядок тексту.

У списку використаних джерел кожна позиція починається з абзацу.

Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами у правому верхньому куті без крапки. Титульний аркуш вважається за першу сторінку, але нумерація на ньому не проставляється. Наступні сторінки нумерують починаючи з другої.

Номер розділу позначають арабською цифрою після слова РОЗДІЛ без крапки, а після цього з нового рядка друкують назву розділу (маленькими літерами, окрім першої великої, з вирівнюванням по центру і виділенням жирним шрифтом).

ДОДАТКИ
Додаток А
Взірець титульного аркушу ДР
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»

(назва інституту, факультету)

(повна назва кафедри)

ДИПЛОМНА РОБОТА

(освітній рівень)

на тему _____

Виконав: студент _____ курсу, _____ групи

спеціальності _____

(шифр і назва спеціальності)

(прізвище та ініціали студента)

Керівник _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Рецензент _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада прізвище та ініціали)

Додаток Б

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1 (Назва)	6
1.1. (Назва)	6
1.2. (Назва)	12
Висновок до першого розділу	13
Розділ 2. (Назва)	14
2.1. (Назва)	14
2.2. (Назва)	20
Висновок до другого розділу	21
Розділ 3 (Назва)	22
3.1. (Назва)	22
3.2. (Назва)	25
Висновок до третього розділу	29
Висновки	30
Список використаних джерел	32
Додатки	34

Взірець змісту дипломної роботи на тему:

**«ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
У ПРОЦЕСІ ПОЗАКЛАСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

ВСТУП

**РОЗДІЛ 1. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ**

1.1 Творча активність як важлива педагогічна проблема сучасності

1.2 Особливості формування творчої активності в учнів молодшого шкільного віку

1.3 Зміст, завдання та методи роботи з формування творчої активності

Висновки до розділу 1

**РОЗДІЛ 2. ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ПОЗАКЛАСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

2.1 Основні форми позакласної діяльності щодо формування творчої активності.

2.2 Формування творчої активності школярів на уроках позакласного читання

2.3 Експериментальна перевірка шляхів формування творчої активності молодших школярів

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ДОДАТКИ

Взірець індивідуального завдання Додаток В
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний
університет імені Василя
Стефаника»

Інститут, факультет _____

Кафедра _____

Освітній рівень _____

(шифр і назва)

Затверджено на засіданні
кафедри _____

Протокол № _____ від _____

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

**ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи,
керівник роботи _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Перелік питань, які потрібно розробити

3. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток Г
Взірець форми відгуку наукового керівника

ВІДГУК
на дипломну роботу

студента _____
(прізвище, ім'я)

на тему _____
(назва теми)

(Текст відгуку)

Загальна оцінка дипломної роботи та висновки щодо рекомендації
до
захисту в ЕК.

Науковий керівник _____
(посада, місце роботи) _____

(ініціали, прізвище)

(підпис)

“ _____ ” _____ 20 _____ р.

Додаток Д

Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015

«Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40) детально подані на <http://lib.pu.if.ua>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги (монографії, підручники, посібники)	
Один автор	<p>Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.</p> <p>Краснова М. В. Договори в екологічному праві України: навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Алерта, 2012. 216 с.</p> <p>Кузніченко С. О. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану»: наук.-практ. комент. / Одес. держ. ун-т внутр. справ. Харків: Право, 2015. 164 с.</p> <p>Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України: із змін. та допов. на 12 берез. 2016 р. 12-те вид., допов. і переробл. Київ: Правова єдність, 2016. 810 с.</p> <p>Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs: intelligence and America's quest for security. New York; London: New York University Press, 2000. 326 p.</p>
Два автори	<p>Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України: монографія. Харків, 2004. 192 с.</p> <p>Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах: практ. посіб. Харків: Право, 2011. 136 с.</p> <p>Петришина М. О., Петришин О. А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Харків: Право, 2016. 44 с. (Серія «Наукові доповіді»).</p>

Три автори	<p>Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження: монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків, 2011. 312 с.</p> <p>Сичевський В. В., Харитонов Є. І., Олейніков Д. О. Науково-практичний коментар до розділу І Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України) / Служба безпеки України. Харків, 2016. 232 с. (Бібліотека слідчого).</p> <p>Helfer M. E., Kempe R. S., Krugman R. D. The battered child. 5th ed. Chicago, IL: University of Chicago Press, 1997. 700 p.</p>
Чотири і більше авторів	<p>Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Харків, 2013. 288 с.</p> <p>Коллективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / Є. І. Григоренко та ін.; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків: [б. в.], 2013. 352 с.</p> <p>The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et al. New York, NY: Columbia University Press, 2010. 256 p.</p>
Автор(и) та редактор(и)/упорядник(и)	<p>Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ, 2008. 624 с.</p> <p>Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків, 2011. 656 с.</p> <p>Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України: монографія / відп. ред. В. М. Геєць. Київ: УБС НБУ, 2008. 369 с.</p> <p>Plath S. The unabridged journals / ed. K. V. Kukil. New York, NY: Anchor, 2000. 680 p.</p>
Автор(и) та перекладач(и)	<p>Бэнтли Э. Жизнь драмы / перевод с англ. В. Воронина; предисл. И. Минакова. Москва. : Айрис-пресс, 2004. 416 с.</p> <p>Laplace P. S. A philosophical essay on probabilities / trans.: F. W. Truscott, F. L. Emory. Original work published 1814. New York, NY: Dover, 1951. 196 p.</p>

<p>Без зазначення автора</p>	<p>Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення: колект. моногр. / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків, 2013. 520 с. (Серія "Наукові праці кафедри господарського права Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого"; т. 1).</p> <p>Конституція України: наук.-практ. комент. / редкол.: В. Я. Тацій (голова) та ін. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2012. 1128 с.</p> <p>Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 30 верес. 2016 р. Київ: Нац. акад. прокуратури України. 2016. 432 с.</p> <p>Twenty-fourhours a day. Miami, FL: BN Publishing, 2010. 400 p.</p>
<p>Багато томні видання</p>	<p>Теорія і методика фізичного виховання : в 2 т. / ред. Т. Ю. Кірцевич; пер. з рос. Л. К. Кожевнікової. Київ, 2008. Т. 1 : Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. 392 с. ; Т. 2 : Методика фізичного виховання різних груп населення. 368 с.</p>
<p>Окремий том</p>	<p>Франко І. Із секретів поетичної творчості // Франко І. Зібрання творів : у 50-ти т. / АН УРСР. Ін-т л-ри ; редкол. : Є. Кирилюк (голов. ред.) та ін. Київ : Наук. думка, 1976–1986. Т. 31 : Літературно-критичні праці (1897–1899) / уклад. Ф. Лось. 1981. 596 с.</p>
<p>Інші видання</p>	
<p>Автореферат дисертацій</p>	<p>Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2010. 36 с.</p> <p>Лісов О. С. Новітня вітчизняна історіографія створення та діяльності розвідки і контррозвідки України у 1917–1991 роках: автореф. дис. канд. іст. наук: 20.02.22 / Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського. Київ, 2017. 20 с.</p>
<p>Дисертації</p>	<p>Сокурєнко В. В. Публічне адміністрування сферою оборони в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2016. 573 с.</p> <p>Костєнко В. О. Економіко-правове забезпечення використання та охорони земель: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 183 с.</p> <p>Bryant B.D. A sequentially articulate dexperimento comparatwoin structional softwa rein putin frastructures: Doctoral dissertation /Universityat Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.</p>

Архівні документи	<p>Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
Препринт	<p>Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Проточність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма- методами. Чорнобиль: Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт / НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p>
Стандарти	<p>ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
Авторські свідоцтва	<p>А. с. 1810306 СССР, МКИ 5 С 1/469. Спосіб демінералізації водних розтворів / В. Д. Гребенюк, Н. П. Стрижак, В. В. Гончарук, А. О. Самсоні-Тодоров, А. В. Гречко. № 4934753; заявл. 08.05.91; опубл. 23.04.93, Бюл. № 15</p>
Патенти	<p>Пат. КМ 98077 Україна. Спосіб одержання йодиду цезію або йодиду натрію для вирощування монокристалів. Опубл. 10.04.2015.</p>
Заявка	<p>Заявка у 2014 06343 Україна, МПК (2014.04) B01J 13/00. Спосіб отримання колоїдного розчину наночастинок срібла / О. А. Півоваров, М. І. Воробйова (Україна); заявник та патентовласник ДВНЗ “Укр. держ. хім.-технол. ун-т”. № у 2014 06343; заявл. 10.06.14.</p>
Бібліографічні покажчики	<p>Володимир Володимирович Сташис: (до 85-річчя від дня народж. та 60-річчя наук.-пед. і громад. діяльності) / Нац. акад. прав. наук України; упоряд.: В. І. Борисов, В. І. Тютюгін, Л. М. Демидова. Харків, 2010. 108 с. (Біографія і бібліографія вчених-правознавців).</p> <p>Систематизований покажчик матеріалів з питань адміністративної реформи, опублікованих у Віснику Національної академії державного управління за 1997–2005 роки / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; уклад.: О. О. Бабінова, О. Г. Белінська. Київ, 2006. 11 с.</p>
Каталоги	<p>Історико-правова спадщина України: кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>Пам’ятки історії та мистецтва Львівської області: кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін.; Упр. культури Львів.</p>

	облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів, 2003. 160 с.
Дисертації автореферати дисертацій	<p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ...д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с.</p> <p>Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.</p>
Частина видання	
Розділ книги	<p>Даньшин І. М. Злочини проти громадського порядку та моральності. Кримінологія. Загальна та Особлива частини: підручник / ред. В. В. Голина. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків, 2009. Розд. 15. С. 138–145.</p> <p>Тацій В. Я. Повертаючись до питання боротьби зі злочинами у сфері приватизації. Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю. Харків: Право, 2010. С. 221–229.</p> <p>Хряпінський П. Кримінально-правові засоби заохочення у публічному праві України. Правовий вплив на неправомірну поведінку: актуальні грані: монографія / за ред.: О. В. Козаченко, Є. Л. Стрельцов. Миколаїв, 2016. С. 87–109.</p> <p>O'Neil J. M., Egan J. Men's and women's gender role journeys: A metaphor for healing, transition, and transformation. Gender issues across the lifecycle / Ed. V. R. Wainrib. New York, NY: Springer, 1992. P. 107–123.</p>
Стаття з довідкового видання	<p>Баулін Ю. В. Обставини, що виключають злочинність діяння. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 550.</p> <p>Bergmann P. G. Relativity. The New Encyclopedia Britannica. Chicago, IL: Encyclopedia Britannica, 1993. Vol. 26. P. 501–508.</p>
Стаття з продовжува- ного видання	<p>Гетьман А. П., Лозо В. І. Державно-правові проблеми подолання екологічної кризи в епоху глобалізації. <i>Проблеми законності</i>. 2013. Вип. 123. С. 65–77.</p> <p>Данильян О. Г., Петришин О. В. Проблема взаємовпливу правового виховання державотворчого процесу: українські реалії. <i>Вісник Національної академії правових наук України</i>. 2010. № 2. С. 28–39.</p> <p>Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. <i>Вісник ЖНАЕУ</i>. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58.</p> <p>Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. <i>Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis</i>. 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.</p>

Стаття з періодичного видання (журнал, газета)	<p>Кулак Н. В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2016. № 4. С. 84–88.</p> <p>Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики. <i>Право України</i>. 2009. № 10. С. 57–60.</p> <p>Benjamin A. C. Theethicsofscholarship: <i>JournalofHigherEducation</i>. 1960. Vol. 31, No. 9. P. 471–480.</p> <p>Тацій В. Я., Тютюгін В. І., Пономаренко Ю. А. Виклики сучасності і кримінальне право. <i>Голос України</i>. 2016. 29 січ. (№ 16). С. 6–7.</p>
Рецензії	<p>Биков О. Нагальність оптимального міжнародно-правового врегулювання глобальних біоетичних проблем сучасності. <i>Віче</i>. 2016. № 1/2. С. 20–21. Рец. на кн.: Третьякова В. Г. Міжнародно-правове регулювання глобальних біоетичних проблем: монографія. Київ: Кондор, 2013. 407 с.</p> <p>Драч О. О. [Рецензія]. <i>Український історичний журнал</i>, 2016. № 1. С. 217–219. Рец. на кн.: Темченко А. І. Традиційні мантичні практики: архаїка знакової системи. Черкаси: ІнтралігаTOP, 2015. 112 с.</p> <p>Csikos R., Garcia E., Worley R. BookReviews. <i>JournalofCriminalJusticeEducation</i>. 2010. Vol. 21, No. 1. P. 93–99. Reviewofthebook: Beck E., Britto S., Andrews A. <i>Intheshadowofdeath: Restorative justice and death rowfamilies</i>. Oxford, NY: OxfordUniversityPress, 2007. 336 p.</p>
Тези, доповідь	<p>Боднар Т. В. Договір про закупівлю: особливості укладання і забезпечення. <i>Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин: матеріали наук.- практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народж. В. П. Маслова (Харків, 17 лют. 2017 р.)</i>. Харків: Право, 2017. С. 7–9.</p> <p>Данильян О. Г., Дьобань О. П. Досвід удосконалення органів державної влади в європейських країнах та можливості його використання в Україні. Проблеми розбудови державності та народовладдя в Україні: матеріали XXII Харків. політолог. читань (м. Харків, 21 трав. 2009 р.). Харків, 2009. С. 47–49.</p> <p>Wu C. K., Makhlof M. M. Predicting there sponse of Aluminium castin galloy stohe attreatment. <i>Light Metals 2011: Proceeingsof the technical session spresented by the TMS Aluminium Committeeatthe TMS 2011 Annual Meeting & Exhibition, San Diego, California, USA, 27 February – 3 March, 2011</i>. Hoboken, NJ: Wiley, 2011. P. 834–836.</p>
Неопубліковані документи	
Депоновані наукові праці	Тріщ Б. М. Оптимізація температурних полів і напружень у квадратній пластині з отвором / ЛНУ ім. Івана Франка. Львів, 2001. 14 с. Деп. В ДНТБ України 11.12.01, № 239.

Звіт про НДР	Розвиток науково-видавничої справи на початковому та сучасному етапах діяльності Національної академії наук України : звіт про НДР (заключний) ВД “Академперіодика ” НАН України; кер. Я. С. Яцків. Київ, 2015. 112 с. № ДР 0113U001213.
Архівний документ	Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки // ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8-12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1-3.
Нормативно-правові та інші юридичні акти, опубліковані в офіційних джерелах оприлюднення, в тому числі електронні ресурси	
	<p>Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.</p> <p>Конституційний Суд України: рішення, висновки / відп. ред. А. С. Головін; уклад.: К. О. Пігнаста, О. І. Кравченко. Київ: Логос, 2011. Кн. 10. 431 с.</p> <p>Правова основа діяльності органів державної влади: зб. нормат. актів / упоряд. П. М. Любченко. Харків: ФІНН, 2010. 303 с.</p> <p>Національна доктрина розвитку освіти: затв. Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347. Освіта. 2002. 24 квіт. (№ 14). С. 2–4.</p> <p>Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389- VIII. Голос України. 2015. 10 черв. (№ 101). С. 4.</p> <p>Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом М-ва юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (у ред. наказу від 26.12.2012 р. № 1950/5). Офіційний вісник України. 2013. № 3. Ст. 91.</p> <p>Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій: постанова Каб. Міністрів України від 15.06.1998 р. № 1099. Офіційний вісник України. 1998. № 28. Ст. 1062.</p>
Електронні ресурси	
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11.2017).
Законодавчі документи	<p>Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017).</p> <p>Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).</p>

Періодичні видання	<p>Клітна М. Р., Брижань І. А. <i>Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні</i>. Ефективна економіка. 2013. №10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvnaekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).</p> <p>Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician)</i>. 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017).</p> <p>Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.</p>
Сторінки з веб-сайтів	<p>Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).</p>

Примітки:

1. Бібліографічний опис оформлюється згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2015 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

2. Опис складається з елементів, які поділяються на обов'язкові та факультативні. У бібліографічному описі можуть бути тільки обов'язкові чи обов'язкові та факультативні елементи. Обов'язкові елементи містять бібліографічні відомості, які забезпечують ідентифікацію документа. Їх наводять у будь-якому описі.

